

4302

281.6

P-20

2010

281.6

43700-Ա.Է.

0-90

281.6

f-20

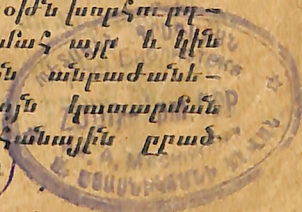
Մ Ա Ղ Ա Ք Ի Ա' Ծ Ա Ռ Ա Յ

Յ Ի Մ Ո Ւ Մ Ի Ք Ի Ր Ս Տ Ո Ս Ի

պորմութեամբ Աստուծոյ Հօր և Հնոր-
 հիւ Ս. Հոգւոյն և կամօք՝ ազգին Արք-
 եպիսկոպոս կոստանդնուպոլսոյ՝ և Պատ-
 րիարք Հայոց թիւրքիոյ ընծայէ ողջոյն
 և օրհնութիւն Աստուածային՝ որոց
 հանգերձեալ են պատկել ի միութիւն
 ամուսնութեան հարազատ որդւոցդ Հա-
 յաստանեաց ուղղափառ Ս Եկեղեցւոյ ։
 Պատկեր Ս. Եկեղեցւոյ եօթն խորհուրդ-
 ներէն մէկն է, որով ցմահ այլ և կին
 իրարու հետ կը կապուին անբաժանե-
 լի կերպիւ ։ Այս խորհրդոյն կատարման
 ատեն պատկազիր Բահանային ըրած

(1250-ԱՁ)

28301-62

հարցումները նոյն անբակասելի միութեան համար պատկերացումը ուխտ մը ընել կուտան առաջի Աստուծոյ և Եկեզեցւոյն Քրիստոսի, և այս միութեան ուխտն անդրժեղի է. աղքատութիւն, վիշտ, հիւանդութիւն չեն զօրեր ուխտադիրներն իրարմէ բաժնել: Ուստի ամենէն առաջ պէտք է որ երկու կողման՝ այսինքն, հարսին և փեսային առաջնձին կատարեալ հաւանութեամբն և անտարակուսելի համազմամբն ըլլայ նշանըն ու պսակը: Եւ ահաբայ որոշման Ազգ-կրօնական ժողովոյ ամուսնացող կամ ամուսնանալի անձանց պարտաւորութիւնները համառօտիւ այսպիսի տես-րակի մը մէջ նշանակելով կը պարտաւորեմք ամեն նշանաւորութեան ատեն թէ՛ փեսային և թէ՛ հարսին կողմը զատ զատ տալ այս տեսարակներէն:

Հայր և Մայր ըլլալու հանդերձեալ անձինք և ծնողք գիտնալու են որ ազգ-մը կազմողներն ընտանիքները լինելով այն ազգերն որ ընտանեկան առաքինութեամբ զարգարեալ ընտանիքներ շատ

ունին, անոնք միւս ազգերը կը գերազանցեն, որ ճշմարիտ հայրութեան և մայրութեան միակ պարաքնէ իրենց զաւակները նախ բարի մտրդ և հեռաւարաբ բարի Քրիստոնեայ ընել: Հայրը իր գորովանաց հետ, և Մայրը իր կաթին հետ կրօնական և բարոյական սկզբունքները կը պարտաւորին տալու որեւէ իրենց զաւակներուն սրտից և մտաց մէջ, նայելու է որ այն մատաղ սրտերը մայրութեանց սերմ չմտած՝ առաքինութեան համար մշակեն զանոնք Աստուածապաշտ, ազգասէր եւ մարդասէր ընելու համար քնքրիւքնքրիւ բարի օրինակ ընծայեն: Ասոր համար ալ զիրար մաքուր սիրով, անկեղծ սրտով և ճշմարիտ գորովով սիրելու են, Հարք և Մարք լեզունին, սրբաբերնին և վարքերնին ամեն ազտեղութեանէ ազատ պահելու և իրենց անարատ վարքովը զաւակներուն աչքին առջև առաքինութեան կենդանի զիւրք մը տալու են: անձին օրինակը հազար խօսք կարծէ: Բարի Հայրն ու Մայրն այնչափ գովելի են, որ իրենց որդւոցն աշխարհի բարութիւն-

ները ժառանգութիւն ձգելէն ետ-
քը՝ երկինքն ալ կը ժառանգեցնեն :
Ծնողքի մը առաքինութիւն յորդուոց
յորդի կրնայ օրինակ ըլլալ և շարունա-
կել, և մինչև երկինքի մէջ իրենց թո-
ռանց թոռներուն թոռները այսինքն ան-
համար բազմութիւն մը կրնայ ներկայա-
ցընել . բարի ծնողքի համար ինչ անպա-
տում երջանկութիւն է ասիկայ . քանզի
այսպիսիքնտիր ծնողք՝ ո՛չ հարստութեան ,
ո՛չ փառքի , ո՛չ սնտաի հանգամանաց հա-
մար զիրար և իրենց զաւակունքը կը
խնամեն , այլ այրն իր կնոջը խնամք տա-
րած ատեն ինքզինքը խնամած կը հա-
մարի , նոյնպէս կինն իր կողմանէ : Դարձ-
եալ , ինքզինքնին միայն զաւակներուն ա-
պագային համար անոնց հոգևոր և մարմ-
նաւոր երջանկութեանը համար մէյմէկ
պարտաւորեալ անձնուէր պաշտօնեայ կը
հաւատան : Իրենց որդուոց առողջութեան
և ճշմարիտ կրթութեանը հոգ կը տանին .
անոնց արտաքին զարդ երէն աւելի սիր-
տերո , հոգիները զարդարել՝ անոնց հո-
գին առաքինութեանց , և մարմինները

աշխատութեան մեջ զօրացնել կաշխատին
ամենայն փութով : Առաքինի այրը կամ
կինը՝ մինչև անգամ մալութեան կամ
սխալանաց մէջ՝ մէկն զմիւսն ինկած տե-
"ած ատեն , զգալով իր կողակցութեան
կամ այրութեան պարտքը , առաւել սի-
րով և խնամով կ'գթայ իր բնկերոջը վրայ ,
և բարի մարդուն հետ կենակցելը գիւրին
բան մ'է , իսկ անբարի մարդուն հետ կե-
նակցելով համբերութեամբ չար ճամբէն
ի բարի դարձնելն զժուար բան . հետեւա-
բար գովելի առաքինութիւն մ'է ըսե-
լով անանկ գիւցազնական յաղթող սիրտ
կը տածէ՝ որ Յսի : Քրիստոսի Տեառն մերոյ
Խաչին անուամբ պատուանդան կընէ իր
օիրտը . այսպիսիք աղէկ հասկցած են ո՞ր
Քրիստոնէին կեանքը խաչ է . որուն ար-
ժանանալու համար առաքինի ըլլալու է :

Առաքինի ծնողք աշխատասէր կըլլան և
իրենց զաւակներուն սէրը զիրենք ամե-
նայն մեղաց մայրն եղող ծուլութենէն ա-
զատ պահելով , եթէ հարուստ ալ չկրնան
ըլլալ՝ խիտ քիչ կը պատահի որ աղքատ
ըլլան : Առաքինի ծնողք խնայող , տնտեսա-

զէս ալ կըլլան , և իրենց ծախքերը եկամուտներուն համեմատ կրնեն , որպէս զի իրենց ու զաւակներուն ապագայն թշուառութեան չմասնեն և այս զգուշութիւնն ամենամանր պարագաներու մէջ ալ ընելու են . վասնզի խիստ շատ անգամ շատ փոքրիկ անզգուշութիւնները սովորութեամբ մեծամեծ մոլութեանց կը դառնան : Ուստի այս խնայողութիւն որ ընտանեկան առաքինութեանց շէնքին առաջին քարն է , փեսան և հարսն իրարու հետ կապուելու պատրաստուած կէտէն առաջ սկսելու է , այսինքն հարսանիքէն առաջ : Ո՛րչափ անխոհմութիւն է մեծամեծ ծախքերով հարսանեաց հանդէսներ կատարել , մանաւանդ անոնց՝ որ անկէ անդին ձեռքերնին բան չի մնար , բոլոր ստացուածքնին այն կարճատև օրուան մէջ կը մոխեն : Ասկէց զատ՝ գիտնալու են երկուսորդք և կուսանք , որ իրենց ամենէն մեծ հարստութիւնը խնայողութիւնն է , փեսային գանձը իր անխոնջ աշխատութիւնն է , հարսին օժիտն ալ իր առաքինութիւնը : Յաւալի է այն անձանց

վիճակն որք փոխանակ իրենց ապրուստն Աստուծմէ և իրենց ձեռքերէն վնասուելու , իրենց կնոջ ստակին յոյս կը դնեն և այն դրամովն իրենց ըսուած նողկալի ու արդէն ազգային հոգևոր ժողովներով դատապարտուած պահանջման պայմանաւ կուզեն ամուսնանալ :

Ամուսնութեան պսակի խորհուրդը սուրբ է և հոգևոր , ուրեմն հոգևոր լըրջութեամբ և ջերմեռանդութեամբ կատարելու է : Շատ աղէկ կըլլայ , եթէ Սեկեղեցւոյ մէջ կատարուի և ոչ տուները , գիտնալով որ միայն հաշկեցուցիչ պատճառաւ վերջին ժամանակներս տուները Պսակ կատարելու սովորութիւնը քաղաքական նկատմանց պատճառաւ մշտած է միայն ի կ . Պոլիս . և դեռ Հայաստանի գաւառները միշտ Սեկեղեցւոյ մէջ կը կատարեն այս սուրբ խորհուրդն , ինչպէս որ մեր երանեալ նախնիք սահմանած են :

Կը պատուիրեմք նաև որ այս սրբազան խորհուրդն՝ որ Քրիստոսի Սեկեղեցւոյ մութեան օրինակ ու խորհուրդն է՝ Աստուածային երգերով կատարուի , արքե-

ցութիւնք եւ խոյտառակութիւնք այս սուրբ խորհրդոյն անարգանք կը բերեն : Այն ահաւոր կէտին՝ յորում Քահանայն ջերմաջերմ ազօթքներ կ'ընէ՝ հարսն ու փեսայն սրտերնին Աստուծոյ նուիրելով, հանդիսականք ուխտիւք և ջերմեռանդութեամբ ինզրելու են ի Քրիստոսէ, որ սէր և սրբութիւն շնորհէ անոնց, ըստ որում հարսնեւորներուն պարաքը վկայութենէ զատ՝ ազօթել է նաև, որ այն կոչումը օրհնէ ազգերու յաւիտենական հայրը :

Ի վերջոյ կը յայտնեմք որ այրը պարտաւոր է իր կինն իր իշխանութեամբը պահել, իսկ կինը պարտաւորեալ է ընտանեկան պարտքերը կատարել անպակաս : Այրը գլուխ է իւր կնոջ, ուստի և կինը պարտաւոր է հնազանդ ըլլալ իւր ամուսնոյն : Երբ կինն իւր հարստութեամբն ապրեցընէ իր այրն ու ընտանիքը, այն տանը մէջ ընտանեկան առաքինութիւնը, չ'ըսեմք անհնար, այլ գժուարին կը լայ : Ասանկ պարագայներու մէջ օտար ազգաց ամեն օրինակին ալ հեռեւիցն ազէկ չէ : Առաւել ազէկ է Աստուծոյ հրամանին հնա-

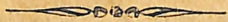
ղանդ և ծնողական պարատորութեանց ուշադիր ըլլալով երջանիկ լինել, քան թէ օտարներու անկարգ սովորութեանց հետամուտ ըլլալով ապերջանիկ լինել :

Սրբ՝ հայրական սիրով կը յորդորեմք զձեզ, սիրելի որդեակք մեր ի Քրիստոս՝ որ վերողբեալ համառօտ բայց ամենակարեւոր խրատաբանութեան ուշադրութիւն մատուցանելով այս ժամէն, այսինքն ձեր նշանուելու ատենէն սկսիք ձեր սիրտերը պատրաստել ամուսնական և ծնողական առաքինութեանց, և ամեն ջանք ընէք այնպիսի լաւ յատակադործի վրայ հիմնել ձեր ընտանեկան կենաց շէնքը, որ աշխարհի ամեն յաջողութեանց և ձախորդութեանց ալեաց առջև անխորտակելի մնայ, և Աստուած՝ որ մեր երանաշնորհ հարց ամուսնութիւնն օրհնեց իր մրտի յաւիտենական Որդւովն՝ օրհնէ և զձեզ և ձեր զաւակները :

Այս կարևոր խրատաբանութենէ ետքըն արժան կը համաշիմք թէ՛ փեսացու ին թէ՛ հարսնցու ին և կնքահօր կողմանէ նշանաւորութեան և պսակի օրը՝ թէ՛ Ազգ-

Կեդրոնակ սն գրամարկեղ և թէ տան-
երեց քահանայ երուն վճարուելիք նը-
ուէրները յատուկ ցուցակաւ նշանակել
աւտորակիս Իերքեւ, և յարդորել զա-
մանքդ, որ յօժարակամ եւ զուարթ
որտիւ զանոնք հատուցանելու փոյթ աւ-
նենար:

Ողջ լերուք և օրհնեալք ի գլխոյն Եկե-
ղեցւոյ ի Տեառնէ մերմէ Յիսուսէ Քրիս-
տոսէ և ի Սրբոց նորա, եւ ի մէնջ Ամէն:

Նշանադիր եւ Պատկադիր Քահանային
ժրոյ պարտք կը դնեմք, որ այս խրատական
Կանգակը նախ՝ առանձինն Հարսնացուին եւ
Փեսայացուին ի ժամու նշանադրութեան,
եւ ապա ի ժամ պատկին առաջի պատկերոց
եւ ժողովրդեան բարձր ձայնով կարդան եւ
բացատրեն:

8/29

Ա. ՑՈՒՑԱԿ

ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ ԴՐԱՄԱՐԿԵՂ ՎՃԱՐԵԼԻ

Ա. Ստիճ.	Փեսացուին կողմանէ		Հարացուին հողմանէ	Երկու կողմանէ կտրահարին	Փեսացուին կողմանէ կտրահարին	Հարացուին կողմանէ կտրահարին
	Խալարին	Հանարին				
	Ըստ Հանարին	Ըստ Հանարին	Ըստ Հանարին	Ըստ Հանարին	Ըստ Հանարին	Ըստ Հանարին
Բ. »	4000	500	1500	20	500	500
Գ. »	60	300	900	20	300	300
Դ. »	400	200	600	10	200	200
Ե. »	300	150	450	10	150	150
Զ. »	200	100	300	10	100	100
Է. »	150	75	225	10	75	75
Ը. »	100	50	150	5	50	50
Թ. »	80	40	120	5	40	40
Ճ. »	50	25	75	5	25	25
ԺԱ. »	Զրի	Զրի	Զրի	Զրի	Զրի	Զրի

ԾԱՆՈԹՈՒԹԻՒՆ

1. Ինչպէս որ կը տեսնուի Կնքահօր սիւնակին մէջ, Կնքահօր վճարելու Թագվերաց անուն նուէրն, անոր նոյնչափը փեսացուն եւ նոյնչափն ալ կնքահայրը պարտաւորեալ են վճարել Աղջը կան Քահանային հարստուի ժամանակ:

2. Թագաւու թեան ժամանակ տաներէց Քահանայն զինի բաժնած ատեն կրնայ Հանդիսականներէն կամուօր նուէր ընդունիլ:

4302

« Ազգային գրադարան »

NL0261423

4138